

Література

1. Березко О. Л. Аналіз позиції та перспектив позиціонування Львівської політехніки у вебометричному рейтингові університетів світу / О. Л. Березко, П. І. Жежнич, О. А. Пастух // Вісник Національного університету "Львівська політехніка". – 2013. – № 775 : Інформатизація вищого навчального закладу – С. 56–62.
2. Березко О. Основні етапи інформаційного менеджменту наукових конференцій / Олександр Березко, Анна Пашко, Тетяна Погулянік, Петро Багриновський // Інформація, комунікація, суспільство : матеріали I Міжнародної наукової конференції ІКС-2012, 25-28 квітня, 2012 року, Львів / Національний університет "Львівська політехніка". – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – С. 224-225.

УДК 004.415:374.1

Ірина Золотарьова, Олена Плоха

Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця

ВИКОРИСТАННЯ МОЖЛИВОСТЕЙ MICROSOFT ONENOTE ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ДИСТАНЦІЙНОЇ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ ТА ГРУПОВОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

© Ірина Золотарьова, Олена Плоха, 2014

Стаття присвячена узагальненню підходів щодо організації дистанційного навчання та демонстрації можливостей Microsoft OneNote як ефективного інструменту, який може забезпечити спільну роботу студентів.

Ключові слова: інформатизація навчання, комунікативні компетентності, спільне навчання, дистанційне навчання, інструменти дистанційного навчання

This article is devoted to generalization of approaches to distance education and demonstration of Microsoft OneNote experience using as an effective tool to provide a common students' work.

Keywords: informatization of education, communicative competence, collaborative learning, distance learning, distance learning tools.

Вступ. За останні роки різко збільшився рівень використання Інтернету для здійснення навчального процесу. Метою багатьох навчальних закладів у

всьому світі є забезпечення безперервного процесу навчання на основі різноманітних навчальних платформ та інструментів за допомогою мережі Інтернет. Навчальний контент, ресурси та навчальні платформи змінюють свою архітектуру для кращої взаємодії з численними веб-послугами і компонентами програмного забезпечення. Для найбільш ефективного досягнення конкретних освітніх завдань навчальні публікації повинні розміщуватися в онлайн середовищі. Це дає можливість альтернативного підходу до розробки та надання навчального контенту, а також здійсненню індивідуального наставництва в рамках будь-якого курсу [6,7]. Першочергового значення набуває інтерактивна складова навчання, що сприяє розвитку таких компетентностей як комунікативність (забезпечення колективної взаємодії) та автономність (забезпечення особистої відповідальності за прийняті персональні обов'язки у колективі), які на сьогодні мають замінити процес пасивного накопичення знань, умінь та навичок.

Постановка проблеми. Найважливішою передумовою модернізації інформаційно-освітнього простору є розвиток сучасних систем дистанційного навчання (СДН). Проблема організації навчального процесу в дистанційній формі надзвичайно актуальна. Її актуальність, по-перше, обумовлена небажанням організаторів процесу навчання визнати факт, що дистанційне навчання – це не процес передачі від викладача студенту певного обсягу оцифрованої інформації (конспектів лекцій, завдань для лабораторних та практичних занять та т.ін.) для самоосвіти та формальне проведення он-лайн тестування. По друге, актуальність даної теми пояснюється в деякій мірі неготовністю викладацького складу до осмислення і оволодіння сучасними педагогічними та інформаційними технологіями для організації навчального процесу в дистанційній формі. Тобто бар'єром для активного застосування дистанційного навчання (ДН) є опір деяких викладачів щодо використання сучасних інструментів ДН. Це пов'язано зі складністю освоєння певних СДН.

З оглядом на це метою даної публікації є узагальнення підходів щодо організації дистанційного навчання та демонстрація можливостей використання Microsoft OneNote як ефективного інструменту ДН.

Слід зазначити, що процес створення інтерактивної взаємодії, тобто розробка та надання студентам таких навчальних матеріалів і використання таких форм та методів навчання, які б мотивували до проявлення активності у процесі здобуття компетентностей, спрямованих на вміння застосовувати знання для вирішення різноманітних життєвих, професійних проблем не буде успішним без використання доступних у освоєнні та використання

інструментів, які б мотивували викладача та залучали студента до процесу інтерактивного навчання. Саме вирішенню цих задач й присвячено дану публікацію.

Основна частина. Серед основних принципів дистанційного навчання якнайчастіше виділяють [1,2]: доступність та самостійність навчання. В епоху інформатизації суспільства, на наш погляд, доцільно додати принцип колабораційності, тобто організації спільної роботи, що забезпечує набуття таких компетентностей як комунікативність та автономність.

Слід наголосити, що саме спільна робота гармонійно поєднує можливості досягнення командного результату за умов поєднання індивідуальної роботи та прийняття кожним учасником команди персональної відповідальності за її якість та своєчасність виконання. В якості педагогічних технологій, які забезпечують сумісну роботу або навчання у співпраці (collaborative learning), виділяють: навчання в малих групах співробітництва; метод проектів; рольові ігри проблемної спрямованості; ситуаційний аналіз.

Застосування вищезазначених технологій у відповідності до методичних засад їх організації, що забезпечує досягнення результату від їх використання, потребує доволі багато часу. Це фактично унеможливорює ефективне застосування таких технологій у межах часу, відведеного на аудиторні завдання. Цей тезис підштовхує до висновку о необхідності організації самостійної позааудиторної роботи студентів над певними проектами чи ситуаційними завданнями в межах малих груп, що неможливо зробити без застосування дистанційної роботи.

В даний час практично всі фахівці у сфері організації навчального процесу в дистанційній формі, прийшли до переконання у тому, що повна індивідуалізація навчання, тобто навчання лише за індивідуальними планами в умовах дистанційної форми також мало ефективно, як й в очній формі [3]. Навчання – це спілкування в процесі пізнавальної діяльності. Тому використання різноманітних видів співробітництва в малих групах на етапі формування навичок, інтелектуальних умінь в процесі творчої, проектної діяльності, рольових ігор та ін. абсолютно необхідне.

Студенту, який проходить навчання в дистанційній формі дуже важливо не відчувати себе самотнім, а відчувати себе членом колективу, який виконує спільну роботу. В цьому випадку взаємодопомога, спільна пізнавальна діяльність є значно ефективнішими за повну індивідуалізацію, хоча, природно, дистанційне навчання не виключає і роботу за індивідуальними планами. Уміння працювати з інформацією на різних носіях, в різних формах подання

(письмово, усно, у звукозапису) передбачає володіння цілим рядом інтелектуальних умінь, які в сукупності формують критичне і творче мислення: вміння здійснювати пошук інформації відповідно до поставленої задачі, вміння аналізувати інформацію, застосовувати отримані дані для вирішення проблеми, зіставляти отримані дані з відомими раніше знаннями, з інформацією з інших джерел, власними і чужими спостереженнями, оцінювати інформацію, узагальнювати її і робити висновки, прогнозувати наслідки прийнятих рішень.

При навчанні у співпраці вирішуються такі завдання: 1) студент набагато краще вчиться, якщо він вміє встановлювати соціальні контакти з іншими членами колективу; 2) від уміння спілкуватися з іншими членами команди залежить і вміння студента грамотно й логічно висловлювати свої думки та пропозиції щодо покращення проекту; 3) в процесі соціальних контактів між студентами створюється навчальне співтовариство людей, яке сприяє розвитку відповідальності за групову роботу, готовність отримувати нові знання в процесі спілкування один з одним.

З огляду на вищезазначене пропонується виділити основні етапи процесу організація такого дистанційного навчання, яке мотивує до залучення кожного студента у процес навчання:

1. Підготовка плану навчальних заходів, тобто формування структури інтерактивної навчальної дисципліни.

2. Наповнення навчальної дисципліни учбовими матеріалами та завданнями, за умов використання новітніх форм та методів контролю за виконанням, що забезпечують процес набуття не тільки знань, а й таких компетентностей як комунікативність та автономність.

3. Використання доступного для освоєння та легких у використанні інструментів ДН, які забезпечують сумісну роботу.

Розробка структури інтерактивних навчальних дисциплін та наповнення її змістом – це досить складна задача, яка потребує від викладача не тільки розуміння предметної області дисципліни, але й її донесення до того, хто навчається на відстані, не маючи зорового контакту. Навчальна інформація має подаватися у такому форматі, який повинен не тільки зацікавити окремого студента, а й організувати роботу студентської команди, заохочувати її до сумісної праці для досягнення спільного результату. Отже, роль викладача у інформатизації процесу навчання безумовно є визначною, бо якщо наповнити СДН відповідним контентом, але не використовувати при цьому мотивуючий вплив на студента, який має усім цим користуватися, то результативність буде дуже низькою. Підвисити зацікавленість як викладача, так й студента до

навчання за допомогою використання сучасних інструментів можна лише за умов, якщо ці інструменти будуть легкими у освоєнні і використанні.

Щодо вибору спеціальних інструментальних засобів та оболонок, в межах яких буде організовано процес дистанційного як індивідуального, так й групового навчання, то вони мають відповідати таким вимогам: 1) істотно знижувати час на розробку навчальної дисципліни; 2) знижувати загальні витрати освітнього закладу на розробку і використання навчальних дисциплін ДН; 3) забезпечувати сучасний рівень функціональних і комунікаційних можливостей, а також користувальницького графічного інтерфейсу курсів; 4) бути доступними в освоєнні та використанні особливо для розробників-початківців курсів ДН.

На наш погляд, інструментом інформатизації процесу навчання, який відповідає усім зазначеним вимогам є Microsoft OneNote. В узькому розуміння Microsoft OneNote – це програма, призначена для створення швидких заміток і організації особистої інформації, блокнот з ієрархічною організацією записів, який може слугувати аналогом звичайного канцелярського блокнота [4]. Великою перевагою цієї оболонки є повна інтеграція із хмарою, що забезпечує можливості для звільнення простору на жорстких дисках комп'ютера, завдяки чому створені навчальні дисципліни та результати як індивідуальної, так й групової роботи зберігатимуться в безпеці, при цьому користувачі можуть отримати доступ до них звідусіль: майже з будь-якого мобільного пристрою, планшета та браузера. Вже на підставі цього можна рекомендувати цей інструмент у якості освітньої платформи, яка забезпечує такі можливості як: синхронізація інформації між комп'ютерами та пристроями (планшетами, мобільними телефонами); креслення, малювання та рукописне введення інформації; записування та збереження інформації з інтернету; вбудування електронних таблиць Excel і схем Visio, а також можливості для створення складних таблиць; імпортування документів у різних форматах; спільна робота над проектами або ситуаційними завданнями; відображення користувачів, які співпрацюють; спільний доступ до інформації під час роботи над проектом в один й той же час; автоматичне збереження, пошук даних і спільний доступ до них [5].

Але найважливішою перевагою Microsoft OneNote є те, що він забезпечує групову роботу. При цьому викладач може бачити внесок кожного студента групи у спільний проект, що, у свою чергу, забезпечує об'єктивність та прозорість оцінювання. Отже, в межах Microsoft OneNote можна створити освітній простір за різними навчальними дисциплінами, до яких викладач може

підключити групи або підгрупи студентів та регламентувати їх права (можливість перегляду або редагування) в залежності від учбових цілей. Кожна навчальна дисципліна або проект створюється у вигляді Записника з можливістю додавання потрібної кількості сторінок, на яких розміщуються ресурси: текстові матеріали, інтерактивні моделі, мультимедійний контент, презентації, малюнки, креслення та фотографії, скріншоти, посилання, звуковий супровід, коментарі голосом і т.д. Програма дуже добре інтегрована з усіма продуктами Microsoft. Все це також працює під Windows Phone 7 на смартфонах, а також на планшетах і нетбуках, у тому числі і під іншими операційними системами, що дозволяє кожному учаснику процесу навчання працювати у зручному для нього місці та у зручний час.

Висновки. Таким чином, застосування сучасних інструментів дистанційного навчання дозволяє ефективно організувати індивідуальну та групову самостійну роботу студента, що забезпечить набуття компетентностей вкрай необхідних для життєдіяльності та професійного становлення і зростання.

Література

1. Антропова Т. Дистанционное образование: взвесим “за” и “против” / Т. Антропова. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_17_ekon/stat_17/25.pdf
2. Боремчук Л. І. Дистанційне навчання як педагогічна технологія / Л. І. Боремчук. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://intkonf.org/boremchuk-li-distantsiyne-navchannya-yak-pedagogina-tehnologiya/>
3. Новые педагогические и информационные технологии в системе образования: учеб. пособие для студ. высш. учеб. заведений / Е.С. Полат, М. Ю. Бухаркина, М. В. Моисеева, А.Е.Петров; под ред. Е.С.Полат. – 4-е изд., стер. – М.: Издательский центр «Академия», 2009. – 272 с.
4. Руководство по продукту Microsoft OneNote 2013 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://officeimg.vo.msecnd.net/ru-ru/files/556/681/AF103733547.pdf>
5. Administrators help teachers, students reach learning objectives with OneNote [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://blogs.office.com/2014/07/01/administrators-help-teachers-students-reach-learning-objectives-with-onenote/>

6. [Jewitt, C. et al. School Use of Learning Platforms and Associated Technologies, 2010](#)
7. [MacNeil, S. and Kraan, W. Distributed Learning Environment. JISC/CETIS6 2010](#)

УДК 004.9

Андрухів А., Тарасов Д., Сокіл М.
Науково-технічна бібліотека
Національного університету «Львівська політехніка»

ФОРМУВАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО АРХІВУ НАУКОВИХ ПУБЛІКАЦІЙ ЛЬВІВСЬКОЇ ПОЛІТЕХНІКИ

© Андрухів А., Тарасов Д., Сокіл М. 2014

Розкрито досвід Університету з формування концепції, впровадження та використання нових електронних комунікативних засобів для забезпечення науковців, аспірантів та студентів доступом до наукових, навчальних та методичних документів, упровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій у Науково-технічній бібліотеці та створення електронного наукового архіву.

Ключові слова – Інституційний репозиторій, формування електронного архіву, комунікативні засоби

Reveals the experience of the University of concept formation, implementation and use of new electronic communication tools to provide researchers and students access to research, training and guidance documents, introduction of modern information and communication technologies in scientific library and an electronic repository.

Keywords – Dspace, institutional repository, communication tools

Вступ. З метою ефективного поширення електронних ресурсів, а також підвищення доступності обміну науковою інформацією з 2002 р. у науковому середовищі сформувалась ідея масового безкоштовного розміщення матеріалів наукових досліджень у мережі Інтернет. Відповідні матеріали мають бути вільно, безоплатно доступні для використання у наукових та навчальних цілях будь-якому користувачеві Інтернету. Ця ідея оформилася у вигляді ініціативи «Відкриті архіви» (OAI, Open Archives Initiative).